Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2025)0302

Zabójstwa w następstwie wyborów i pogarszająca się sytuacja w zakresie praw człowieka w Tanzanii, w tym przypadek uwięzionego przywódcy opozycji Tundu Lissu

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 27 listopada 2025 r. w sprawie zabójstw w następstwie wyborów i pogarszającej się sytuacji w zakresie praw człowieka w Tanzanii, w tym przypadku uwięzionego przywódcy opozycji Tundu Lissu (2025/2990(RSP))

Parlament Europejski,

– uwzględniając art. 150 ust. 5 i art. 136 ust. 4 Regulaminu,

A. mając na uwadze, że wybory, które odbyły się 29 października 2025 r. w Tanzanii, zostały ostro skrytykowane przez afrykańskie regionalne misje obserwacji wyborów, w tym misje Unii Afrykańskiej i Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju (SADC); mając na uwadze, że nie zwrócono się do UE o wysłanie misji obserwacji wyborów;

B. mając na uwadze, że po wyborach wybuchły powszechne protesty i nastąpiły brutalne represje ze strony sił bezpieczeństwa, podczas których doszło do bezprawnego i nadmiernego użycia siły, wskutek czego wiele osób zostało zabitych, rannych lub aresztowanych;

C. mając na uwadze, że władze Tanzanii wprowadziły godzinę policyjną, a także wyłączyły internet oraz infrastrukturę medialną i komunikacyjną w całym kraju, aby uniemożliwić dostęp do informacji;

D. mając na uwadze, że przywódcy opozycji Tundu Lissu i Luhaga Mpina zostali pozbawieni możliwości kandydowania w wyborach;

E. mając na uwadze, że 9 kwietnia 2025 r. Lissu został aresztowany i oskarżony o zdradę stanu, za co w Tanzanii grozi kara śmierci; mając na uwadze, że nadal jest on przetrzymywany w więzieniu w warunkach zagrażających życiu;

F. mając na uwadze, że – jak donoszą organizacje praw człowieka – innych przywódców opozycji i krytyków arbitralnie aresztowano lub atakowano, a to wszystko w ramach długotrwałej czystki obejmującej uprowadzenia i zaginięcia, w tym Humphreya Polepole;

G. mając na uwadze, że pogarszająca się sytuacja w zakresie praw człowieka w Tanzanii i kurcząca się przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego są sprzeczne z podstawowymi wartościami UE i zasadami leżącymi u podstaw unijnych działań zewnętrznych;

H. mając na uwadze, że tanzańscy przywódcy chrześcijańscy i muzułmańscy potępili przemoc, jakiej dopuszcza się rząd;

1. potępia przemoc i nadmierne użycie siły przez tanzańskie siły bezpieczeństwa po wyborach w październiku 2025 r., wskutek czego tysiące ludzi straciło życie lub odniosło obrażenia oraz – według doniesień – powstały masowe groby; potępia negowanie przez rząd nadużyć;

2. wzywa rząd Tanzanii, by natychmiast zaprzestał represji i arbitralnych aresztowań członków opozycji, demonstrantów, dziennikarzy i obrońców praw człowieka, by uwolnił wszystkich arbitralnie zatrzymanych oraz by zniósł wszystkie ograniczenia w dostępie do internetu i mediów;

3. potępia arbitralne i umotywowane politycznie zatrzymanie lidera opozycji Tundu Lissu; apeluje o jego bezzwłoczne i bezwarunkowe uwolnienie; wyraża głębokie zaniepokojenie straszliwymi warunkami, w jakich jest przetrzymywany; domaga się, by natychmiast zapewniono mu pełen dostęp do rodziny, prawników i opieki medycznej;

4. apeluje o natychmiastowe przeprowadzenie dokładnego, niezależnego i bezstronnego dochodzenia w sprawie wszystkich zarzutów zabójstw, wymuszonych zaginięć, tortur i innych naruszeń; nalega, aby działania te podjęto w ramach zewnętrznego i wiarygodnego mechanizmu, w tym międzynarodowej komisji śledczej pod przewodnictwem afrykańskim, której zadaniem będzie zapewnienie rozliczalności;

5. podkreśla, że Parlament zwrócił się do Komisji o wstrzymanie bezpośredniego wsparcia dla władz Tanzanii; domaga się, aby Unia Europejska w pierwszej kolejności przyznawała pomoc organizacjom społeczeństwa obywatelskiego, działaczom na rzecz praw człowieka i dziennikarzom; wzywa Radę, by rozważyła nałożenie sankcji na osoby odpowiedzialne za naruszenia;

6. wzywa Tanzanię do zniesienia kary śmierci i do złagodzenia wszystkich wyroków śmierci;

7. uważa, że ostatnie wybory nie były ani wolne, ani uczciwe;

8. wzywa Tanzanię do zaangażowania się w pluralistyczny dialog polityczny z opozycją, społeczeństwem obywatelskim i przedstawicielami ofiar, aby zaradzić kryzysowi i umożliwić przeprowadzenie nowych, wiarygodnych i przejrzystych wyborów;

9. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji rządowi i parlamentowi Tanzanii, Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawicielce Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Unii Afrykańskiej, Organizacji Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku, SADC i ONZ.